

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет культури і мистецтв

Кафедра музичного мистецтва

Затверджено

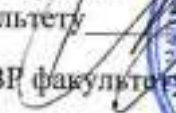
На засіданні кафедри музичного мистецтва

Завідувач кафедри музичного мистецтва

 доц. Світлана САЛДАН
(протокол кафедри №1 від 28 серпня 2025 року)

Факультет культури і мистецтв
Львівського національного університету імені Івана

Франка
Декан факультету

 доц. Мирослава ЦИГАНИК
(протокол ВР факультету №8, від 29 серпня 2025 року)

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасне музичне мистецтво та його вплив на суспільство»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

вибіркова дисципліна з циклу загальної підготовки

Львів 2025

Назва курсу	«Сучасне музичне мистецтво та його вплив на суспільство»,
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музичного мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	
Викладачі курсу	Салдан Світлана Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, завкафедри музичного мистецтва
Контактна інформація викладачів	http://kultart.lnu.edu.ua/employee/saldan-svitlana-oleksandrivna , svitlana.saldan@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Для прикладу: щосереди, 10.10-11.30 год. (вул. Валова, 18, ауд. 14) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/suchasne-muzychne-mystetstvo-ta-yoho-vplyv-na-suspilstvo
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв концептуальні напрямки музичного мистецтва в контексті його буття в суспільстві; традиції та завдання сучасного музикознавства, головні ідеї провідних українських та європейських музикознавців, ознайомився зі специфікою формування естетичного підґрунтя музичного мистецтва, факторами впливу на розвиток культури у суспільстві. Тому у курсі представлено як огляд основних музично-естетичних моделей музичної культури різних епох: від античних – до сучасних, так і широкий спектр музичних творів, які потрібні для фахового з'ясування їхніх засобів впливу на розвиток культури.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Сучасне музичне мистецтво та його вплив на суспільство» є вибірковою дисципліною, яка викладається в II семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Курс покликаний ознайомити студентів з специфікою розвитку музичного мистецтва в контексті його естетичних засад та здатності впливати на духовне життя суспільства (від формування початкових історичних етапів – до теперішнього часу). Цілі вивчення дисципліни сприяти удосконаленню фахової підготовки майбутніх магістрів науковців, мистецтвознавців, які добре знають формуючі засади музичної «науки про прекрасне».

Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення вибіркової дисципліни «Сучасне музичне мистецтво та його вплив на суспільство», є ознайомити студентів з специфікою розвитку музичного мистецтва в контексті його здатності впливати на духовне життя суспільства. Цілі вивчення дисципліни сприяти удосконаленню підготовки майбутніх магістрів науковців, музико- та мистецтвознавців, які знають формуючі засади музичного мистецтва та особливості його впливу на суспільство.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білозуб Л. Національний аспект українського музичного мистецтва . Наукові записки. Серія: мистецтвознавство. 2014. № 1. 116 – 122. 2. Драганчук В. М. Музична психологія і терапія : навч. посіб. для студ. спец. “Музичне мистецтво” [Електронний ресурс] / Вікторія Драганчук ; передм. Л. Кияновської ; Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – 230 с. 3. Зінькевич Є. Mundus musicae.. Київ: Задруга, 2007. 616 с. 4. Зінькевич Є. Спів світу про самого себе (В.Сильвестров) // Mundus musica. Київ: Задруга, 2007. С. 377-399. 5. Загнітко К. Музикознавчі діалоги. RTL: https://ukrmus.files.wordpress.com/2019/01/2018-2-n28-15.pdf 6. Історія шести понять: Мистецтво. Прекрасне. Форма. Творчість. 7. Відтворництво. Естетичні переживання / В. Татаркевич. К. : «Юніверс», 2010. 268 с. 8. Гуменюк Т. Філософсько – методологічні засади музичної естетики. RTL: https://www.culturology.academy/wpcontent/uploads/KD2_Humeniuk.pdf 9. Драганчук В. М. Музична психологія і терапія : навч. посіб. для студ. спец. “Музичне мистецтво” [Електронний ресурс] / Вікторія Драганчук ; передм. Л. Кияновської ; Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – 230 с. 10. Людкевич С. До деяких питань музичної естетики. RTL: https://ludkevych.in.ua/do-deyakh-pitanmuzichnoyi-estetiki/ 11. Макаренко Г. Музика і філософія: Шопенгауер, Вагнер, Ніцше. К.: Факт, 2004. 152 с. 12. Олексюк О.М., Тушева В.В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки : навч. посіб. / О.М. Олексюк, В.В. Тушева. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с. 13. Салдан С. Сутнісні домінанти ідей прафеномену та метаморфози Й.-В. Гете у мистецькому просторі. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Мистецтвознавство. 2017. Вип. 24. С. 182-187. 14. Самойленко О. Науково-методичні пріоритети сучасного музикознавства: переступаючи межі/

	<p>rtl.:http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/305/8460/17657-1?inline=1</p> <p>15. Слющинський Б. Музична культура як предмет соціологічного аналізу. RTL.:http://soctech-journal.kpu.zp.ua/archive/2016/72/9.pdf</p> <p>16. Соціологія культури: Навчальний посібник / За ред. О. Семашка, В. Пічі. – К.: Каравела; Львів: Новий Світ-2000., 2002. 333 с.</p> <p>17. Суханцева В.К. Музика як світ людини. К.: Факт, 2000. 176 с.</p> <p>18. Суханцева В.К. Категорія часу у музичній культурі. К. : Либидь, 1990. 184 с.</p> <p>19. Українська естетика: традиції та сучасний стан: монографія / Лариса Левчук. К. : Маклаут, 2011. 339 с</p> <p>Інтернет-джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/1441 2. https://classicalmusic.by/whoiswho/composers/ 3. https://www.yavp.pl/uk/kultura/naivydatnishi-polski-kompozytory-khto-vony-ichym-vidomi-15066.html 4. https://420on.cz/dictionaries/persona/rubric/60 5. https://tv.suspilne.media/news/channel/5233 6. https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/2723759-dni-ukrainskoi-kulturi-vidbulisa-u-cornogorii. 7. html https://nstar-spb.ru/musical/print/article/peterburgskaya-shkola-v-miremakedonskiy-kompozitor-gotse-kolarovski/
--	---

Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде знати: основні музикознавчі категорії та терміни; особливості музично-естетичних поглядів видатних особистостей різних історичних епох, критерії аналізу та оцінки явищ музичної культури, їх можливий вплив на психо-емоційний стан людини, розмаїття музичного матеріалу з курсу.

	Вміти: розкривати сутність музичного явища, виявляти причинно-наслідкові явища в музичній культурі та їх історичну обумовленість, а також взаємозв'язки музики з іншими видами художньої творчості в контексті їх впливу на фізичний та емоційний стан. орієнтуватися в теоретичних проблемах розвитку музичного мистецтва, розуміти роль музичних явищ у різних етапах європейської історії.
Ключові слова	Музичне мистецтво, музична культура, аксиологія, музична епоха та сприйняття
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ТЕМА 1. Предмет і завдання курсу «Сучасне музичне мистецтво та його вплив на суспільство». Теорії походження музичного мистецтва й формування його як музикознавчої науки. Оновлення методів дослідження в сучасній гуманітарній науці Тема 2. Нові наукові напрямки музикознавчої науки Становлення музичного мистецтва та його роль в античній період. Тема 3. Фактори формування культурного героя як соціокультурного феномену: Тема 4. Музично-історичний процес, його алгоритм розвитку Тема 5. Тяглість у розвитку і зв'язки в системі координат музично-історичного процесу. Музично-естетичні засади бароко та вплив релігії. Тема 6. Аналіз музичного твору в ракурсі теорії спадкоємності Тема 7. Визначення генетичної формули твору на основі аналізу наявних в ньому традицій. Музично-естетичні засади Романтизму та вплив його представників на розвиток тогочасної культури. Тема 8. Суть мистецького відкриття в музичному творі. Основні тенденції та напрями сучасної музичної культури..
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці II семестру, усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату музичного мистецтва.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, тьюторство, студентська розробка і постава інтермедійних сцен), дискусія.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: максимальна кількість балів 50; • модулі: максимальна кількість балів 20; • самостійна робота: максимальна кількість балів 30. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Гиж. / дата /год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдан ня, год	Термін виконан ня
2год	ТЕМА 1. Предмет і завдання курсу «Сучасне музичне мистецтво та його вплив на суспільство». Оновлення методів дослідження в сучасній гуманітарній науці. Теорії походження музичного мистецтва й становлення музикознавчої науки..Мультидисциплінарні, міждисциплінарні наукові дослідження	Лекція	<p>Самойленко О. Науково-методичні пріоритети сучасного музикознавства: переступаючи межі/ rtl.: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/305/8460/17657-1?inline=1</p> <p>Слющинський Б. Музична культура як предмет соціологічного аналізу. RTL.: http://soctech-journal.kpu.zp.ua/archive/2016/72/9.pdf</p> <p>Самойленко О. Психологія мистецтва: сучасні тенденції. Київ: Видавничий дфім «Гельветика», 2020. 236 с.</p> <p>Антропова Т. Структуралістський аспект музикознавчого дискурсу: досвід і сучасність . Науковий вісник НМАУ. Вип. 68: Музика в просторі сучасності: друга половина ХХ – початок ХХІ ст. Київ. 2008. С. 215 – 221.</p> <p>Граб У. Музикологія як університетська дисципліна: львівська музикологічна школа Адольфа Хибінського (1912–1941). Львів, 2009</p>		
2год.	Посилення антропологічного підходу. взаємопроникнення у наукових школах.	Практична	<p>Білозуб Л. Національний аспект українського музичного мистецтва . Наукові записки. Серія: мистецтвознавство. 2014. № 1. 116 – 122.</p> <p>Драганчук В. М. Музична психологія і терапія : навч. посіб. для студ. спец. “Музичне мистецтво” [Електронний ресурс] / Вікторія Драганчук ; передм. Л. Кияновської ; Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – 230 с.</p>		

2 год.	<p>Тема 2.</p> <p>Становлення музичного мистецтва та його роль в античний період.</p> <p>Космологічний вимір сприймання музики у давньогрецьком у суспільстві.</p> <p>Музика в світоглядній системі Піфагора.</p> <p>«Гармонія сфер».</p>	Лекція	<p>Білозуб Л. Національний аспект українського музичного мистецтва . Наукові записки. Серія: мистецтвознавство. 2014. № 1. 116 – 122.</p> <p>Самойленко О.</p> <p>Науково-методичні пріоритети сучасного музикознавства: переступаючи межі. RTL.: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/305/8460/17657-1?inline=1</p>		
	<p>Київська та Львівська музикознавчі школи як основні центри науки про музику в Україні.</p>	Практична	<p>Олексюк О.М., Тушева В.В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки : навч. посіб. / О.М. Олексюк, В.В. Тушева. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с.</p>		
2 год.	<p>ТЕМА 3.</p> <p>Творчий процес як діяльність композитора. направлена на створення нового, оригінального продукту у сфері музичного мистецтва.</p> <p>Фактори формування культурного героя як соціокультурного феномену.</p> <p>1.Нові наукові напрямки: історія</p>	Лекція	<p>Олексюк О.М., Тушева В.В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки : навч. посіб. / О.М. Олексюк, В.В. Тушева. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с.</p> <p>Виконавське музикознавство: стильові парадигми композиторської творчості та музичновиконавської інтерпретації, актуальні проблеми музичної педагогіки / ред.-упоряд.: М. А. Давидов, В. Г. Сумарокова. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. - 286 с.</p>		

	ментальностей (Франція). 2.«Нова культурна історія» (США), 3.Мікроісторія (Італія), історія повсякденності (Німеччина),				
2 год.	Поняття «культурний герой» як індикатор сучасної суспільної свідомості. Аналіз складових поля рефлексії на творчість і особистість композитора.	Практична	Герасимово-Персидська Н. Старовинна музика: проблеми її виникнення як культурологічний феномен ХХ ст. Мистецтвознавство України. Збірник наукових праць. Київ: Кий, 2001. Вип. 2. С. 108-113.		
2 год.	ТЕМА 4. Музично-історичний процес, у глобальному світі. 1.Розмежування типізованого та індивідуалізованого пластів твору. 2. Співвідношення художніх рядів та інші системні чинники художнього процесу	Лекція	Самойленко О. Психологія мистецтва: сучасні музикознавчі проєкції : монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 236 с. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. : монографія – Тернопіль : Астон, 2000. 339 с		
	Проблемні питання у вивченні музично-	Практична	Тукова І. Про явище жанрового стилю . Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 56 : Музика третього тисячоліття:		

	історичного процесу. Різні види мистецтва, вплив різних національних культур. Аналіз музичного твору на вибір.		перспективи і тенденції: зб. ст. Київ, 2007. С. 52- 58. Корній Л. Деякі теоретичні питання музично-історичного джерелознавства . Українське музикознавство. науково-методичний збірник. 2006. Вип. 35. 5 – 14.		
2 год.	ТЕМА 5. Тяглисть у розвитку зв'язки в системі координат музично-історичного процесу. Музично-естетичні засади історичних музикознавчих систем.	Лекція	Овсяннікова-Трель О. «Нова простота» як системний жанровостильовий феномен в сучасному музичному мистецтві : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 448 с. Корній Л. Деякі теоретичні питання Музично-історичне джерелознавство. Українське музикознавство. науково-методичний збірник. 2006. Вип. 35. 5 – 14.		
2 год.	Поняття жанрової доміанти процесу. Характер співвідношення художніх рядів. Співвіднесеність понять стадія і період. Аналіз музичного твору на вибір.	Практична	Котляревський І. Пріоритетність як фактор розвитку музикознавства // Теоретичні та практичні питання культурології: Українське музикознавство на зламі століть. Збірник наукових статей. Вип. ІХ. — Мелітополь: «Сана», 2002.		
	ТЕМА 6. Аналіз музичного твору в ракурсі теорії спадкоємності 1..обсяг	Лекція	Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів: Наукове товариство ім. Т. Шевченка, 2000. 286 с. Корній Л. Деякі теоретичні питання музично-історичного джерелознавства Українське музикознавство. Науково-методичний збірник. – 2006. Вип. 35. С. 5 –		

	національної традиції, на яку спиралася в аналізовані роки українська композиторська школа. 2. Жанрова домінанта.		14. Котляревський І. Музично-теоретична україністика. Українське музикознавство. Київ, 1998. Вип. 28. - С. 9-12.		
2 год.	Розчленування спадкоємних зв'язків за морфологічним і, часовими, функціональними та іншими ознаками.	Практична	Москаленко В. Про розуміння музичного твору // Музичний твір: проблеми розуміння // Науковий вісник НМАУ. – Вип. 20. – Київ, 2003. – С. 3 – 13.		
2 год.	ТЕМА 7. Визначення генетичної формули твору на основі аналізу наявних в ньому традицій. 1. Розмежування типізованого та індивідуалізованого. 2. Визначення генетичної формули твору на основі аналізу наявних в ньому традицій	Лекція	Кавунник О. А. Етнорегіональні виміри сучасного українського музикознавства / О. А. Кавунник // Культура і сучасність. - 2014. - № 1. - С. 115-120. Маркова О. Герменевтичний зріз музичної культурної соціології // Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 1. 235 - 241. Драганчук В.М. Історія музикотерапії як підґрунтя нових психолого-педагогічних систем // Проблеми педагогічних технологій: Зб. наук. праць. – Вип. 3. – Луцьк, 2000. – С.10-17.		
2 год.	Поступальна і ретроспективна спадкоємність. Контактні зв'язки. Міжнаціональні зв'язки. Аналіз музичного	Практична	Самойленко О. Психологія мистецтва: сучасні музикознавчі проєкції : монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 236 с.		

	твору на вибір.				
2 год.	ТЕМА 8. Суть мистецького відкриття в аналізованому творі. 1. Основні тенденції та напрями сучасної музичної культури.. 2. Узагальнення феноменіу діалектики загального та особливого.	Лекція	Самойленко О. Психологія мистецтва: сучасні музикознавчі проєкції : монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 236 с. Шурдак М. Сучасне та традиційне в опері-реквіємі «YOV»: історичний аспект. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : зб. матеріалів конференції. Луцьк : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 102-104. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20899 Котляревський І. Музично-теоретична україністика // Українське музикознавство. Науково-методичний збірник. Вип. 28. — Музична україністика в контексті світової культури. — К., 1998. — С. 9–12.		
2 год.	Генетична формула української композиторської школи процеси переробки сприйнятого (механізм спадкоємності) Аналіз музичного твору на вибір.	Практична	Самойленко О. І. До проблеми предметно-методичних тенденцій сучасного українського музикознавства. Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. праць на пошану музикознавця, доктора мистецтвознавства, професора М. П. Загайкевич / ред.-упор. А. К. Терещенко. К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2009. – Вип. 4. С. 139 – 144. Сюта Б. О. Трансформація науково-творчих парадигм у сучасній музиці України як чинник музикознавчої дистинкції // Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. праць на пошану доктора мистецтвознавства, члена-кореспондента Академії мистецтв України Алли Костянтинівни Терещенко / ред.-упор. А. П. Калениченко. Вип. 2. Київ – ІваноФранківськ : видавець Третяк І. Я., 2008. – С. 40 – 50		

